

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 39/2009

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ "PHIL ANDREOU PUBLIC LTD, MULTIPOLARIS LTD CO,
CETIS D.D"

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ "PHIL ANDREOU PUBLIC LTD, MULTIPOLARIS LTD
CO, CETIS D.D"

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Κάτια Κακουλή, Δικηγόρο
2. Μάριο Αγιομαμίτη, Δικηγόρο
3. Φρίξο Ηλιάδη, Εκπρόσωπο Αιτούσας Κοινοπραξίας
4. Μάριο Νικολάου, Εκπρόσωπο Αιτούσας Κοινοπραξίας
5. Δημήτρη Ροβανιά, Εκπρόσωπο Αιτούσας Κοινοπραξίας
6. Milan Kenic, Εκπρόσωπος Αιτούσας Κοινοπραξίας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Άννη Πανταζή, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Άννη Σιακαλλή, Διευθύντρια Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
3. Αργύρη Παπαναστασίου, Πρόεδρο Συμβουλίου Προσφορών
4. Μάριο Παναγίδη, Μέλος του Συμβουλίου Προσφορών
5. Νίκο Ζαμπακίδη, Επικεφαλής της Ad-Hoc Επιτροπής
6. Μάρω Μιχαηλίδη, Συντονίστρια της Επιτροπής Αξιολόγησης
7. Βασίλη Σεργίου, Μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης
8. Στέφανο Φωτίου, Μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης
9. Χριστίνα Χαραλαμπίδου, Μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 27 Οκτωβρίου 2009

ΑΠΟΦΑΣΗ

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή η Κοινοπραξία “Phil Andreou Public Ltd, Multipolaris Ltd Co, Cetis D.D”. (στο εξής «Αιτητές»), στρέφεται εναντίον της απόφασης του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού & Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών (στο εξής «Αναθέτουσα Αρχή»), να απορρίψει την προσφορά την οποία υπέβαλε στα πλαίσια του Διαγωνισμού ΤΑΜΠ/01.08, αναφορικά με την *“Προμήθεια, Εγκατάσταση και Συντήρηση Ολοκληρωμένης Λύσης για την Έκδοση Διαβατηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας με Βιομετρικά Στοιχεία (e-passports) και την Προμήθεια Διαβατηρίων”* και να αναθέσει τη σύμβαση σε άλλο προσφοροδότη.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο υπό εξέταση Διαγωνισμός προκηρύχθηκε με δημοσίευση στις 16.02.08 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις 22.02.08 στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
2. Ως προθεσμία υποβολής των προσφορών αρχικά ορίστηκε η 11.04.08 όμως αργότερα μετατέθηκε για την 2.5.08.
3. Υπέβαλαν προσφορά συνολικά 7 προσφοροδότες, ανάμεσα στους οποίους και οι Αιτητές.
4. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ήταν η χαμηλότερη τιμή ανάμεσα στις προσφορές οι οποίες θα κριθούν εντός προδιαγραφών.
5. Ανάμεσα στην Αναθέτουσα Αρχή και τους προσφοροδότες ανταλλάχτηκε αλληλογραφία και η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε προσθήκες, διορθώσεις, τροποποιήσεις και διευκρινίσεις σχετικά με τα έγγραφα του Διαγωνισμού. Επίσης οι προσφοροδότες υπέβαλαν ερωτήματα προς την Αναθέτουσα Αρχή και έδωσαν προς αυτή διευκρινίσεις.

6. Στις 24.4.09 η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της, ενημέρωσε τους προσφοροδότες, ότι η Σύμβαση κατακυρώθηκε στην Bundesdruckerei GmbH (BDR, στο εξής «επιτυχούσα») για το ποσό των €4.895.027,06. Παράλληλα ενημέρωσε τον κάθε προσφοροδότη για τους λόγους που αποκλείστηκε η προσφορά του. Συγκεκριμένα, η προσφορά των Αιτητών αποκλείστηκε καθ' ότι παρουσίαζε αποκλίσεις από ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού.
7. Στις 30.4.09 οι Αιτητές μέσω των δικηγόρων τους πληροφόρησαν την Αναθέτουσα Αρχή ότι προτίθενται να καταχωρήσουν Ιεραρχική Προσφυγή κατά της απόφασης της.
8. Στις 14.5.09 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή.

Γ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ

Οι θέσεις και οι ισχυρισμοί που πρόβαλαν οι Αιτητές κατά την ενώπιον μας διαδικασία για στήριξη της Ιεραρχικής Προσφυγής τους είναι οι ακόλουθοι:

1. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

(α). Αναφερόμενοι στους λόγους αποκλεισμού τους οι Αιτητές υποστήριξαν ότι εσφαλμένα η Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι κάποια στοιχεία της προσφοράς τους περιέχουν αποκλίσεις από τους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού και ακόμα και αν ήθελε κριθεί ότι υπάρχουν τέτοιες αποκλίσεις, αυτές δεν είναι ουσιώδεις και σε καμία περίπτωση μπορούν να αποτελέσουν λόγο αποκλεισμού ή απόρριψης της προσφοράς τους.

Ειδικότερα, υποστήριξαν ότι εσφαλμένα η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε ότι η εταιρεία Multipolaris Ltd Co, η οποία είναι επικεφαλής της Κοινοπραξίας, δεν είναι ο προμηθευτής όλων των συστατικών του λογισμικού συστήματος καθ' ότι η εν λόγω εταιρεία αποτελεί τον προμηθευτή του συνόλου του λογισμικού συστήματος με εξαίρεση ένα λογισμικό το οποίο προστέθηκε "off the shelf" στο όλο λογισμικό σύστημα και του οποίου η συνεισφορά στο όλο σύστημα ως επίσης και η αξία του

είναι αμελητέα σε σύγκριση με την συνολική λειτουργία και το κόστος του λογισμικού συστήματος.

Σύμφωνα με τους Αιτητές, η Αναθέτουσα Αρχή ερμήνευσε λανθασμένα τον όρο 3.1.1 του Τόμου Β΄ των εγγράφων προσφοράς. Συγκεκριμένα πουθενά δεν αναφέρεται στον εν λόγω όρο ότι το πρόσωπο που ηγείται της Κοινοπραξίας πρέπει να είναι ο προμηθευτής όλων (all) των συστατικών του λογισμικού του συστήματος, αλλά απλά αναφέρεται ότι πρέπει να είναι ο προμηθευτής του λογισμικού του συστήματος. Η εταιρεία Multipolaris Ltd Co εμπίπτει στις πρόνοιες του όρου 3.1.1 του Τόμου Β΄, καθώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν είναι προμηθευτής του λογισμικού συστήματος επειδή ένα αμελητέο μέρος του λογισμικού δεν προέρχεται από την ίδια.

(β). Στη συνέχεια, οι Αιτητές ανέφεραν ότι η Αναθέτουσα Αρχή εσφαλμένα θεώρησε ότι δεν αποδείχθηκε πως η εταιρεία Cetus d.d. είναι «Εταιρεία εκτύπωσης Υψίστης Ασφαλείας Εντύπων («High Security Printing Company») καθ' ότι προέβη σε λανθασμένη αξιολόγηση των πιστοποιητικών και εγγράφων που προβλήθηκαν προς τον σκοπό αυτό.

Για την απόδειξη του συγκεκριμένου κριτηρίου οι Αιτητές υπέβαλαν με την προσφορά τους πιστοποιητικά και έγγραφα προερχόμενα από την Δημοκρατία της Σλοβενίας στα οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι η εταιρεία Cetus d.d. είναι εταιρεία εκτύπωσης Υψίστης Ασφαλείας Εντύπων («High Security Printing Company») καθώς και ότι έχει εκτυπώσει τα διαβατήρια με βιομετρικά στοιχεία (e-passports) της Δημοκρατίας της Σλοβενίας η οποία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η θέση των Αιτητών ήταν ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν διατύπωσε με παραπομπή σε εθνικά ή διεθνή πρότυπα την απαίτηση της αυτή και επομένως το να ζητά την πιστοποίηση από «εξειδικευμένο οργανισμό» και σύμφωνα με «πρότυπα» αποτελεί καταστρατήγηση της αρχής της διαφάνειας εκ μέρους της διοίκησης.

(γ). Ακολούθως, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι εσφαλμένα η Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση με τις πρόνοιες των όρων 4.2.4 και 4.2.23 του Τόμου Δ΄ των εγγράφων διαγωνισμού και ότι είναι ανεπίτρεπτη η χρήση των υφιστάμενων scanners καθ' ότι πουθενά στους όρους των εγγράφων διαγωνισμού ή στις διευκρινίσεις/τροποποιήσεις που δόθηκαν μεταγενέστερα αναφέρεται ότι ο προσφοροδότης οφείλει να προμηθεύσει την Αναθέτουσα Αρχή με scanners.

Στον Όρο 7.1 του Τόμου Δ΄ αναφέρονται τ' ακόλουθα:

“The Tenderer has to propose all hardware devices which are necessary to establish “The System” which complies with all requirements included in the Tender Documents. The Technical leaflets of hardware devices shall be included in the proposal.”

Για την εγκατάσταση του συστήματος δεν είναι απαραίτητη η προμήθεια scanners εφόσον οι Αιτητές, από έρευνα που πραγματοποίησαν, διαπίστωσαν ότι τα υφιστάμενα scanners πληρούν την προϋπόθεση του Όρου 4.2.4.

(δ). Επιπρόσθετα, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι εσφαλμένα και ατεκμηρίωτα η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε ότι δεν πληρούνται οι Όροι 3.2.3, 8.1.3, 8.2.2 και 8.4.2 του Τόμου Α΄ των εγγράφων διαγωνισμού, καθ' ότι έχουν περιλάβει στην προσφορά τους 4 μονάδες “nCipher nShield” και έχουν αναφέρει το συγκεκριμένο μοντέλο που προσφέρουν. Από λάθος δεν περιέλαβαν το κόστος τους στην οικονομική προσφορά τους και για τον λόγο αυτό ανέφεραν ότι το κόστος θα το επωμισθούν οι ίδιοι. Αυτό όμως δε συνιστά εκ των υστέρων συμπερίληψη αγαθών στην προσφορά τους ή διαφοροποίηση της, υποστήριξαν οι Αιτητές, αφού τα αγαθά είχαν συμπεριληφθεί στην προσφορά τους.

Όσον αφορά στις κατ' ισχυρισμό αντιφατικές δηλώσεις σε σχέση με τους εξοπλισμούς “Enrolment Peripherals in Peli Case 1510 or 1610” και “Dell Latitude D630C”, οι Αιτητές αρχικά επεσήμαναν ότι ενώ η Επιτροπή Αξιολόγησης ανέφερε ότι το ζήτημα ήταν επουσιώδες, η Αναθέτουσα Αρχή το ανήγαγε σε ουσιώδες. Επί της ουσίας, ανέφεραν ότι απάντησαν επακριβώς στα ερωτήματα της Αναθέτουσας Αρχής ως προς το περιεχόμενο του φορητού εξοπλισμού αλλά και τις τιμές

μονάδας. Επεσήμαναν ότι στην αλληλογραφία τους κατέστησαν σαφές ότι το κόστος της εφεδρικής βαλίτσας μεταφοράς το οποίο ανέρχεται σε €163 δεν περιλαμβάνεται στην οικονομική προσφορά αλλά θα καλυφθεί από τους ίδιους, ποσό το οποίο θεωρούν αμελητέο.

(ε). Ακολούθως, η πλευρά των Αιτητών ανέφερε ότι η Αναθέτουσα Αρχή εσφαλμένα και ανατιολόγητα έκρινε ότι δεν συμμορφώθηκαν με τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.2.1 του Τόμου Α΄ των Εγγράφων Διαγωνισμού αναφορικά με την εκπαίδευση. Αντιθέτως, προς συμμόρφωση με τις εν λόγω πρόνοιες ανέφεραν επακριβώς τον αριθμό των ατόμων που θα εκπαιδευθούν, το κόστος εκπαίδευσης και παρέθεσαν αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Με την τροποποίηση της Αναθέτουσας Αρχής προστέθηκαν 15 άτομα και όχι 10 όπως είχαν αντιληφθεί οι Αιτητές και συνεπώς η προσφορά τους περιλάμβανε την εκπαίδευση 5 λιγότερων ατόμων. Η θέση τους όμως ήταν ότι η Αναθέτουσα Αρχή ήταν σε θέση να υπολογίσει το ορθό ποσό καθ' ότι στην προσφορά τους είχαν περιλάβει τιμή μονάδας ανά εκπαίδευση. Το συνολικό ποσό για την εκπαίδευση των 5 επιπλέον ατόμων ανερχόταν σε €4375, ποσό το οποίο σύμφωνα με τους Αιτητές μπορούσε να τύχει διόρθωσης και εν πάση περιπτώσει είναι ασήμαντο εφόσον επρόκειτο για μια προσφορά ύψους €6,7 εκατομμυρίων.

(στ). Οι Αιτητές υποστήριξαν επίσης ότι η Αναθέτουσα Αρχή εμποδίζεται να επικαλείται ως λόγους αποκλεισμού της προσφοράς τους, τις κατ' ισχυρισμό ουσιώδεις αποκλίσεις από όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού, καθ' ότι η Αναθέτουσα Αρχή αποδέχτηκε την προσφορά τους την αξιολόγησε και ζήτησε παράταση της ισχύος τόσο της προσφοράς τους, όσο και της εγγυητικής επιστολής τους.

(ζ). Τέλος, οι Αιτητές εισηγήθηκαν ότι σε προσφορές μεγέθους και πολυπλοκότητας ανάλογης της υπό εξέταση είναι αναμενόμενο να υπάρχουν μικρά λάθη, αβλεψίες και επουσιώδεις αποκλίσεις. Όλα όσα όμως εντόπισε και επικαλέστηκε η Αναθέτουσα Αρχή σύμφωνα με τους Αιτητές σε καμία περίπτωση δικαιολογούν τον αποκλεισμό τους.

2. ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΚΔΠ 201/2007

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι από τον έλεγχο του διοικητικού φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

- (α) Εκ των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, ο κ. Στέφανος Φωτίου απουσίαζε μόνιμα από τις συνεδριάσεις.

Σύμφωνα με τον Κ12(1) της ΚΔΠ 201/07

«Για την έγκυρη διεξαγωγή των συνεδριάσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης απαιτείται η παρουσία όλων των μελών της.»

Άρα, ακυρωτέα η απόφαση εκ μόνου αυτού του λόγου.

- (β) Δεν εξηγείται ο λόγος ούτε διαφαίνεται ο ρόλος της ad hoc Τεχνικής Επιτροπής η οποία εν πάση περιπτώσει δεν απαρτίστηκε από πρόσωπα με ειδικές για το ζήτημα τεχνικές γνώσεις, ούτε και προκύπτει να υπέβαλε έκθεση για εξειδικευμένο τεχνικό θέμα.

- (γ) Κατά παράβαση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου 62.793 η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν ολοκλήρωσε τη διαδικασία αξιολόγησης εντός 30 ημερών από την ημερομηνία λήξης της υποβολής των προσφορών, αλλά ούτε και εντός των επόμενων 30 ημερών (ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι έλαβαν παράταση από τον Αρμόδιο Υπουργό). Περαιτέρω δεν έλαβαν παράταση από το Υπουργικό Συμβούλιο για περισσότερο από 60 μέρες.

- (δ) Η περίοδος ισχύος των προσφορών έχει ξεπεράσει τους δώδεκα μήνες κατά παράβαση του Κανονισμού 36(1) της ΚΔΠ 201/2007.

3. ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΔΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣΑ

Καταλήγοντας οι Αιτητές ανέφεραν ότι θεωρούν ότι η κατακύρωση της Προσφοράς στην επιτυχούσα είναι άκυρη καθώς η προσφορά της έπρεπε να αποκλειστεί από συμμετοχή στο διαγωνισμό, λόγω ουσιωδών αποκλίσεων της από τους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Στο παρόν στάδιο δε θα προχωρήσουμε σε εκτενή ανάλυση των λόγων που επικαλέστηκαν οι Αιτητές για να προσβάλουν την εγκυρότητα της προσφοράς της επιτυχούσας. Αυτό θα το πράξουμε μόνο αν κρίνουμε ότι οι λόγοι αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών δεν ευσταθούν με αποτέλεσμα να θεμελιώνεται το έννομο τους συμφέρον σύμφωνα με πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Οι εκπρόσωποι της Αναθέτουσας Αρχής απέρριψαν στην ολότητα τους, τις θέσεις και τους ισχυρισμούς των Αιτητών απαντώντας με τα ακόλουθα:

1. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Αναφερόμενοι στην προσφορά των Αιτητών υπέδειξαν τις ακόλουθες ουσιώδεις αποκλίσεις τις οποίες αυτή παρουσιάζει:

(α). Κατά τη συμπλήρωση του πίνακα 1.1 του Τόμου Β των Εγγράφων Διαγωνισμού οι προσφοροδότες έπρεπε να λάβουν υπόψη τους την εξής απαίτηση: *«Σε περίπτωση που η προσφορά υποβάλλεται από κοινοπραξία προσώπων, το όνομα του προσώπου που ηγείται της κοινοπραξίας πρέπει να αναφέρεται πρώτο και πρέπει να είναι είτε ο προμηθευτής του διαβατηρίου (e-passport) είτε ο προμηθευτής του λογισμικού “του συστήματος” (όπως περιγράφεται στην παρ. 4 του Τόμου Δ)»*

Κατά τον έλεγχο των νομιμοποιητικών εγγράφων (προκαταρκτικός έλεγχος) της προσφοράς η Επιτροπή Αξιολόγησης εξέφρασε την επιφύλαξη της ως προς το κατά πόσον η εταιρεία Multipolaris είναι ο προμηθευτής όλου του λογισμικού όπως αυτό περιγράφεται στην παράγραφο 4 του Τόμου Δ καθ' ότι ο προμηθευτής του διαβατηρίου (e-passport) ήταν η εταιρεία Cetus, η οποία δεν ηγείται της κοινοπραξίας και προμηθευτές του λογισμικού ορίστηκαν οι εταιρείες Multipolaris (ηγέτης της κοινοπραξίας) και Cetus. Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή Αξιολόγησης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι Αιτητές δεν πληρούσαν τους πιο πάνω όρους. Εντούτοις, εισηγήθηκε να αναμένουν μέχρι το στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης (έλεγχος κριτηρίων ποιοτικής επιλογής καθώς και της προσφερόμενης λύσης) όπου θα εξακριβωθεί η συνεισφορά των δύο εταιρειών που προσφέρουν το λογισμικό (Cetus και Multipolaris). Πρόσθεσαν ωστόσο ότι *«η απαίτηση της παραγράφου 3.1.1 του Τόμου Β περιλαμβάνεται στα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, τα οποία υποχρεούται ο προσφέροντας να ικανοποιεί. Σε περίπτωση που εξακριβωθεί ότι η Multipolaris που ηγείται της Κοινοπραξίας, δεν προσφέρει το λογισμικό όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4 του Τόμου Δ, τότε η προσφορά θα πρέπει να αποκλειστεί από το Διαγωνισμό ως μη ουσιαστικά ανταποκρινόμενη»*.

Η απόκλιση από κριτήριο ποιοτικής επιλογής είναι ουσιώδης απόκλιση και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί επουσιώδης αφού είναι κριτήριο σύμφωνα με το οποίο ένας ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας θα αποφασίσει να λάβει μέρος στο διαγωνισμό. Τυχόν αποδοχή αποκλίσεων από το συγκεκριμένο κριτήριο καταστρατηγεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε ότι στην κοινοπραξία υποβλήθηκε το διευκρινιστικό ερώτημα με σκοπό, μεταξύ άλλων, να δοθεί ανάλυση των διαφόρων συστατικών του λογισμικού εφαρμογής του οικονομικού πίνακα 7.1.1 του Τόμου Β ως η απαίτηση των Εγγράφων Διαγωνισμού. Η κοινοπραξία απάντησε ως εξής: “all requested information was provided” χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε ανάλυση των συστατικών του προσφερόμενου λογισμικού. Δεδομένων των πιο πάνω δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ο ισχυρισμός ότι *«Η συνεισφορά του συγκεκριμένου*

λογισμικού στο όλο σύστημα ως και η αξία του είναι αμελητέα σε σύγκριση με την συνολική λειτουργία και το κόστος του λογισμικού συστήματος».

Αναφορικά με τον ισχυρισμό αυτό των Αιτητών οι εκπρόσωποι της Αναθέτουσας Αρχής απάντησαν ότι όπως έχει υπολογιστεί, ποσοστό 82% του συνολικού κόστους αγοράς του λογισμικού «Passport Personalization System» αφορά στο λογισμικό το οποίο δεν προσφέρεται από την Multipolaris. Το εν λόγω ποσοστό, όπως ανέφεραν, δεν μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο, γεγονός που συνιστά ουσιώδη την απόκλιση που διαπιστώθηκε.

(β). Στη συνέχεια τονίστηκε ότι το κατά πόσον η εταιρεία Cetis έχει εκτυπώσει διαβατήρια με βιομετρικά στοιχεία σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάστηκε στον όρο 3.3.2 (1) του Τόμου Β των Εγγράφων Διαγωνισμού. Με βάση τον όρο 3.1.2 του Τόμου Β των Εγγράφων Διαγωνισμού, εξετάστηκε αν η Cetis είναι εταιρεία εκτύπωσης εντύπων υψίστης ασφαλείας και ζητήθηκε όπως υποβληθούν σχετικά πιστοποιητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην προσφορά ως αποδεικτικά στοιχεία ήταν συστατικές επιστολές του Υπουργού και Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών της Σλοβενίας και πιστοποιητικό από την MasterCard τα οποία εξετάστηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Επιπρόσθετα εξετάστηκαν και στοιχεία που εντοπίστηκαν στην επίσημη ιστοσελίδα του οικονομικού φορέα Cetis d.d. στο διαδίκτυο. Από την έρευνα της Επιτροπής Αξιολόγησης και την απάντηση της εταιρείας προκύπτει ότι η Cetis d.d δεν είναι εταιρεία εκτύπωσης υψίστης ασφαλείας εντύπων αφού:

- (i) η πιστοποίηση προϋποθέτει τον έλεγχο από Εξειδικευμένο Οργανισμό σύμφωνα με πρότυπα. Δεν έχει διαπιστωθεί ότι το Υπουργείο Εσωτερικών της Σλοβενίας διαθέτει τη δυνατότητα να πιστοποιεί εταιρείες ως εταιρείες εκτύπωσης εντύπων υψίστης ασφαλείας και

- (ii) τα άλλα πιστοποιητικά που διαθέτει και τα οποία εντοπίστηκαν στο διαδίκτυο καθώς επίσης εκείνα που υπέβαλε αφορούν στην ασφάλεια των κτιριακών εγκαταστάσεων και όχι στην εκτύπωση εντύπων υψίστης ασφαλείας.

Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι η απόκλιση από κριτήριο ποιοτικής επιλογής είναι ουσιώδης απόκλιση και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί επουσιώδης αφού είναι κριτήριο σύμφωνα με το οποίο ένας ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας θα αποφασίσει να λάβει μέρος στο διαγωνισμό. Τυχόν αποδοχή αποκλίσεων από το συγκεκριμένο κριτήριο καταστρατηγεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

(γ). Η παράγραφος 1.1 του Τόμου Δ των Εγγράφων Διαγωνισμού μεταξύ άλλων αναφέρει: «...The Supplier shall provide a turnkey solution for the supply, installation, implementation, maintenance and 6-month operational support of the e-passport issuing system (“The System”) described in the following paragraph 4... The Tenderers shall not include any Network Equipment in their proposals...». Δηλαδή απαιτείται όπως ο προσφέρων υποβάλει προσφορά συνολικής λύσης (turnkey solution) περιλαμβανομένου όλου του απαιτούμενου εξοπλισμού και λογισμικού με εξαίρεση τον εξοπλισμό δικτύου (network equipment).

Σύμφωνα με την παράγραφο 7.1 του Τόμου Δ των Εγγράφων Διαγωνισμού απαιτείται όπως: «The Tenderer has to propose all hardware devices which are necessary to establish “The System” which complies with all requirements included in the Tender Documents. The technical leaflets of hardware devices shall be included in the proposal». Δηλαδή απαιτείται όπως ο προσφέρων προτείνει όλα τα μηχανήματα και συσκευές που είναι αναγκαία για τη λειτουργία του συστήματος σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού.

Ο όρος 4.2.4 του Τόμου Δ απαιτεί την εισαγωγή ψηφιοποιημένων εικόνων στο σύστημα με τη χρήση σαρωτή (scanner)(image capturing from a scanner with a min. Resolution of 300 dpi and full color).

Ο όρος 4.2.23 του Τόμου Δ απαιτεί την εισαγωγή της ψηφιακής υπογραφής του αιτητή στο σύστημα είτε από την γραπτή αίτηση του είτε άμεσα από συσκευή

λήψης υπογραφών (Digital signature capturing has to be provided form application form and from digital signature capturing pads).

Η Επιτροπή Αξιολόγησης διαπίστωσε ότι «Όσον αφορά στην ανάλυση που δόθηκε για τον προσφερόμενο εξοπλισμό έχει επιβεβαιωθεί η άποψη της Επιτροπής Αξιολόγησης ότι στην προσφορά δεν περιλαμβάνονται οι σαρωτές (scanners) προς ικανοποίηση των όρων 4.2.4 και 4.2.23 του Τόμου Δ των Εγγράφων του Διαγωνισμού. Από την απάντηση του οικονομικού φορέα στο ερώτημα 26 φαίνεται να υπολογίζει στην ενσωμάτωση στο Σύστημα των υφιστάμενων σαρωτών της Αναθέτουσας Αρχής».

Ως εκ τούτου η προσφορά των Αιτητών παρουσίαζε ουσιώδη απόκλιση από τους όρους 1.1 και 7.1 του Τόμου Δ των Εγγράφων Διαγωνισμού και με βάση την παράγραφο 8.4.2 του Τόμου Α αλλά και τον όρο 3.2.3 του Τόμου Α, έπρεπε να απορριφθεί.

Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι η διόρθωση της προσφοράς των Αιτητών, αφού διαπίστωσαν μετά τη διευκρίνιση ότι δεν έχουν προβλέψει για την εισαγωγή ψηφιοποιημένων εικόνων στο σύστημα, δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτή αφού δεν είναι δυνατό να διαφοροποιήσουν την προσφορά τους εκ των υστέρων. Εξάλλου, αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής Αξιολόγησης διόρθωσης της προσφοράς συνιστά παραβίαση της Αρχής της ίσης μεταχείρισης, αφού θα είχε επιτραπεί σε προσφέροντα να διορθώσει την προσφορά του.

Υπέδειξαν επίσης ότι σε κανένα σημείο της προσφοράς αναφέρεται ότι είναι δυνατό να χρησιμοποιήσουν υφιστάμενο εξοπλισμό ούτε και γνωρίζουν ότι ο υφιστάμενος εξοπλισμός του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης (Αναθέτουσα Αρχή) είναι διαθέσιμος. Εξάλλου, θα έπρεπε να υποβάλουν τιμές για όλα τα απαιτούμενα συστατικά του συστήματος (hardware & software) και να επαφίεται στην Αναθέτουσα Αρχή εάν επιθυμούσε να παραγγείλει όλο τον προσφερόμενο εξοπλισμό ή όχι. Αντίθετα, οι Αιτητές έχουν περιορίσει τα δικαιώματα της Αναθέτουσας Αρχής ως προς το τι θα εξασφαλίσει.

(δ). Αναφορικά με τις 4 μονάδες nCipher nShield τις οποίες δεν περιέλαβαν στην προσφορά τους οι Αιτητές και αργότερα δήλωσαν ότι το κόστος προμήθειας του προαναφερθέντος εξοπλισμού θα το καλύψουν οι ίδιοι, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε στην έκθεση αξιολόγησης όπου σημειώνεται ότι: *«τα nCipher nShield δεν προσφέρονται στους οικονομικούς πίνακες του εν λόγω οικονομικού φορέα. Η εκ των υστέρων συμπερίληψη αγαθών που δεν υποβλήθηκαν στην προσφορά δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.»*

(ε). Ακολούθως, έγινε αναφορά στην παράγραφο 4.2.10 του Τόμου Δ των Εγγράφων Διαγωνισμού η οποία απαιτεί όπως *«One portable solution shall be proposed for each district and one for each embassy for accepting applications (including facial image and two fingerprints capturing) from disabled persons»*. Δηλαδή ο προσφέρων θα έπρεπε να προσφέρει φορητό εξοπλισμό για τη συλλογή βιομετρικών στοιχείων των αιτητών διαβατηρίου που αδυνατούν να παρουσιαστούν στους χώρους υποβολής αίτησης. Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή, η Επιτροπή Αξιολόγησης διαπίστωσε ότι οι Αιτητές δεν είχαν περιλάβει στην προσφορά τους τη βαλίτσα μεταφοράς του φορητού εξοπλισμού, απόκλιση η οποία θεωρήθηκε ουσιώδης. Ανάλογη απόκλιση εντοπίστηκε και σε σταθερό εξοπλισμό. Η Επιτροπή Αξιολόγησης έκρινε ότι οι δηλώσεις των Αιτητών ήταν αντιφατικές και ως εκ τούτου δε μπορούσαν να προβούν σε διόρθωση της προσφοράς τους.

(στ). Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4.2.8 του Τόμου Δ των Εγγράφων Διαγωνισμού πέραν του φορητού (portable) εξοπλισμού ο προσφέρων έπρεπε να προσφέρει και σταθερό (stationary) εξοπλισμό για την λήψη βιομετρικών στοιχείων για 40 σταθμούς εργασίας (workstations) στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Από τις απαντήσεις των Αιτητών σε σχετικά διευκρινιστικά ερωτήματα προέκυψε σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή το συμπέρασμα ότι οι Αιτητές για εξοπλισμό που προορίζεται για την ίδια χρήση (σταθερός εξοπλισμός) δίνουν διαφορετικές τιμές, με πιο ακριβή αυτή που περιλαμβάνεται στην οικονομική τους προσφορά. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι στην οικονομική τους προσφορά ο ίδιος ακριβώς

σταθερός εξοπλισμός (€1393) προτείνεται και για χρήση ως φορητός εξοπλισμός (€994,40) αλλά οι τιμές και πάλι διαφέρουν με πιο ακριβό τον σταθερό εξοπλισμό. Τέλος, τονίζεται ότι στην οικονομική τους προσφορά προτείνεται ως εφεδρικός εξοπλισμός ακριβώς ο ίδιος εξοπλισμός που προτάθηκε για την σταθερή και φορητή λύση αλλά κοστολογείται με τις τιμές της σταθερής λύσης (€1393).

Από το πιο πάνω σημείο συνάγεται ότι αν πράγματι υπήρχε διαφορά μεταξύ του σταθερού και φορητού εξοπλισμού που να δικαιολογεί τη καταγεγραμμένη διαφορά στην τιμή τότε θα έπρεπε η διαφορά αυτή να αποτυπώνεται και στον εφεδρικό εξοπλισμό με την ξεχωριστή προσφορά εφεδρικού εξοπλισμού για την σταθερή λύση και ξεχωριστή προσφορά εφεδρικού εξοπλισμού για την φορητή λύση.

Κατόπιν νέων διευκρινιστικών απαντήσεων τις οποίες έλαβε από τους Αιτητές κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφορά τους παρουσίαζε ασάφεια αφού λόγω αντιφάσεων που παρατηρήθηκαν δε μπορούσε να υπολογιστεί με βεβαιότητα η πραγματική τιμή της προσφοράς τους.

(ζ). Σχετικά με την προσφερόμενη εκπαίδευση, η θέση της Αναθέτουσας Αρχής ήταν ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί η απουσία του κόστους εκπαίδευσης των χρηστών, αν και λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των υπόλοιπων οικονομικών φορέων δεν αποτελεί μεγάλο μέρος του συνολικού κόστους της προσφοράς, καθίσταται αδύνατη η οικονομική αξιολόγηση και σύγκριση των προσφορών με τις προσφορές των άλλων οικονομικών φορέων σύμφωνα με τις πρόνοιες του όρου 8.4.2 του Τόμου Α των Εγγράφων Διαγωνισμού, αφού δεν περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εξακριβωθεί το πραγματικό κόστος της προσφοράς. Περαιτέρω σημειώθηκε ότι σύμφωνα με τον όρο 3.2.3 του Τόμου Α, προσφορά που δεν περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα, θα απορρίπτεται ως μη ανταποκρινόμενη. Ενώ είχε ζητηθεί εκπαίδευση 30 ατόμων στην Κύπρο και 30 ατόμων στις Πρεσβείες, οι Αιτητές δεν έλαβαν υπόψη τους την σχετική τροποποίηση και πρόσφεραν εκπαίδευση στην Κύπρο μόνο για 25 άτομα. Ως εκ τούτου με βάση τα πιο πάνω η απόκλιση αυτή κρίθηκε ουσιώδης.

(η). Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι λόγω της ύπαρξης ουσιωδών αποκλίσεων από όρους των Εγγράφων Διαγωνισμού ούτε κωλύεται άλλα και ούτε εμποδίζεται να επικαλείται τους λόγους αποκλεισμού των Αιτητών. Ο διαγωνισμός ήταν ανοικτός και η Αναθέτουσα Αρχή παρέλαβε κατά την δημόσια αποσφράγιση των προσφορών, όχι μόνο την προσφορά των Αιτητών αλλά όλες τις προσφορές, οι οποίες, με βάση τη διαδικασία αξιολόγησης που αναλύεται στα έγγραφα διαγωνισμού θα αξιολογούνταν. Με βάση την αξιολόγηση η προσφορά των Αιτητών κρίθηκε μη ανταποκρινόμενη στις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων διαγωνισμού.

Τέλος, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι οι Αιτητές δεν ήταν υποχρεωμένοι να παρατείνουν, εάν δεν το επιθυμούσαν, την ισχύ της προσφοράς και της εγγυητικής τους. Το έπραξαν όμως, ούτως ώστε να έχουν το δικαίωμα προσφυγής στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών.

2. ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΚΔΠ 201/2007

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτοντας ως αβάσιμους και ατεκμηρίωτους, τους ισχυρισμούς των Αιτητών που αφορούν τις διαδικασίες που εμπíπτουν στην ΚΔΠ 201/2007, ανέφερε ότι για τα τρία διαδικαστικά ζητήματα που επικαλέστηκαν οι Αιτητές, οι απαντήσεις βρίσκονται και αποδεικνύονται ξεκάθαρα μέσα από τον Διοικητικό Φάκελο.

Συγκεκριμένα όσον αφορά στον ισχυρισμό ότι η έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης εκδόθηκε χωρίς να τηρείται η παρουσία όλων των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης κάτι το οποίο είναι αναγκαίο με βάση τον Κανονισμό 12 της ΚΔΠ 201/2007, ανέφεραν ότι αυτός δεν ευσταθεί καθ' ότι από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης τα οποία υπάρχουν στο Διοικητικό Φάκελο φαίνεται, ότι η συνεδρία κατά την οποία λήφθηκαν αποφάσεις για τον προκαταρκτικό έλεγχο των προσφορών διεξήχθη στις 16.5.08 και εκεί ήταν παρόντα στη συνεδρίαση όλα τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης. Απουσίαζαν μόνο οι ανεξάρτητοι παρατηρητές εκπρόσωποι του Γενικού

Εισαγγελέα, Γενικού Ελεγκτή και Γενικού Λογιστή, οι οποίοι δεν επηρεάζουν την καλή συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Το ίδιο ισχύει ανέφεραν και για τη συνεδρία ημερομηνίας 21.5.08 κατά την οποία λήφθηκαν οι αποφάσεις για την οικονομική αξιολόγηση των προσφορών καθώς και για τη συνεδρία ημερομηνίας 11.8.08 κατά την οποία λήφθηκαν οι αποφάσεις για την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών. Όπως φαίνεται στα σχετικά πρακτικά και στις δύο αυτές συνεδρίες συμμετείχαν όλα τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Σε ότι αφορά τον ρόλο της Ad-Hoc Τεχνικής Επιτροπής, το Συμβούλιο Προσφορών έκρινε σκόπιμο να διορίσει Ad-Hoc Τεχνική Επιτροπή για να μελετήσει την αξιολόγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Η Ad-Hoc Επιτροπή επιβεβαίωσε τα ευρήματα της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Η Αναθέτουσα Αρχή έχει δώσει αντίγραφο σημειώματος που υποβλήθηκε στον Υπουργό Εσωτερικών στις 27.5.08 και στο οποίο σημειώνεται χειρόγραφα η έγκριση από τον Υπουργό για το γεγονός ότι έδινε την εξουσιοδότηση του για παράταση για άλλες 30 ημέρες για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Παρουσίασε επίσης αντίγραφο αποσπάσματος από τα πρακτικά της συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25.6.08, όπου εκεί έδωσε την έγκριση του για να παραταθεί η διαδικασία αξιολόγησης μέχρι τις 11.8.08. Επομένως, σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή και αυτός ο ισχυρισμός των Αιτητών καταρρίπτεται.

3. ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΔΩΝ ΟΡΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣΑ

Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης στην Τελική Έκθεση Αξιολόγησης της, εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών την κατακύρωση της προσφοράς στην επιτυχούσα, η οποία μετά τις ικανοποιητικές απαντήσεις που έδωσε, στις διευκρινιστικές ερωτήσεις που της υποβλήθηκαν στις 24.7.08 πληροί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα Έγγραφα του Διαγωνισμού. Η κατακύρωση της προσφοράς στην επιτυχούσα

είναι έγκυρη καθώς η εν λόγω εταιρεία μπορούσε να συμμετάσχει στο διαγωνισμό και πληρούσε τους όρους των Εγγράφων Διαγωνισμού.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δύο πλευρών και μελετήσαμε ενδελεχώς τα σχετικά στοιχεία των Διοικητικών Φακέλων καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Αρχικά θα πρέπει να εξετάσουμε τους ισχυρισμούς των Αιτητών που άπτονται της νομιμότητας της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Ο Κανονισμός 12(1) της Κ.Δ.Π. 201/2007 αναφέρει τα ακόλουθα:

«Για την έγκυρη διεξαγωγή των συνεδριών της Επιτροπής Αξιολόγησης απαιτείται η παρουσία όλων των μελών της. Σε περίπτωση δικαιολογημένης αδυναμίας ή κωλύματος οποιουδήποτε μέλους να συμμετάσχει σε συνεδρίες της Επιτροπής, ο προϊστάμενος της Αναθέτουσας Αρχής ή αντιπρόσωπος του διορίζει αντικαταστάτη.»

Με βάση την πιο πάνω πρόνοια, για να έχει ληφθεί νόμιμα η απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι απαραίτητη η παρουσία όλων των μελών της σε όλες τις συνεδρίες της. Παρατηρούμε ότι από τα πρακτικά όλων των συνεδριών της Επιτροπής προκύπτει ότι και τα 4 μέλη της, ανάμεσα στα οποία και ο κος Στέφανος Φωτίου παρίσταντο σε αυτές. Συγκεκριμένα, ήταν όλα τα μέλη παρόντα στη συνεδρία ημερομηνίας 16.5.08 κατά την οποία έγινε ο προκαταρκτικός έλεγχος των προσφορών, στη συνεδρία ημερομηνίας 21.5.08 κατά την οποία έγινε η οικονομική αξιολόγηση των προσφορών και στη συνεδρία ημερομηνίας 11.8.08 κατά την οποία έγινε η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών. Επίσης, παρατηρούμε ότι και τα 4 μέλη της επιτροπής παρευρέθηκαν στη συνεδρία στην οποία συζητήθηκε η επίδειξη που πραγματοποίησε η επιτυχούσα στις εγκαταστάσεις της στο Βερολίνο στις 9-13.2.09, κατά την οποία επιβεβαιώθηκε η εισήγηση τους για ανάθεση της σύμβασης σε αυτήν. Παρά τους ισχυρισμούς των Αιτητών δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε άλλες συνεδρίες, υπό την έννοια των συνεδριών που αναφέρονται στον πιο πάνω Κανονισμό, στις οποίες να μην έχουν παραστεί όλα τα μέλη. Επομένως, κρίνουμε ότι αυτός ο λόγος ακύρωσης δεν ευσταθεί.

Αναφορικά με την Ad-hoc επιτροπή παρατηρούμε ότι κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών την 22.10.08 αποφασίστηκε η σύσταση Ad-hoc τεχνικής επιτροπής δυνάμει του Κανονισμού 20 της Κ.Δ.Π. 201/2007 με σκοπό την ετοιμασία μελέτης αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών. Επομένως, ο λόγος σύστασης της εν λόγω επιτροπής ήταν σαφής. Στις 12.12.08 η εν λόγω τεχνική επιτροπή διαβίβασε στο Συμβούλιο Προσφορών την έκθεση της με την οποία εισηγήθηκε την ανάθεση της σύμβασης στην επιτυχούσα ως τη μόνη εταιρεία που έχει υποβάλει προσφορά που πληροί τους όρους του Διαγωνισμού. Η Ad-hoc επιτροπή απαρτιζόταν από τα ακόλουθα 3 μέλη: Νίκο Ζαμπακίδη, Διευθυντή Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Βάσο Βασιλειάδη, πρώτο τεχνικό μηχανικό της Ηλεκτρομηχανολογικής υπηρεσίας και Γιάννη Ερωτοκρίτου, Λειτουργό Ηλεκτρονικών επικοινωνιών Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Οι Αιτητές αμφισβητούν τα προσόντα και τις τεχνικές γνώσεις των εν λόγω προσώπων χωρίς όμως να υπεισέρχονται σε λεπτομέρειες. Κρίνουμε ότι οι γενικοί και αόριστοι αυτοί ισχυρισμοί των Αιτητών παρέμειναν ατεκμηρίωτοι. Ως εκ τούτου απορρίπτουμε και αυτόν το λόγο ακύρωσης.

Προχωρώντας στο θέμα της ισχύος των προσφορών, παρατηρούμε ότι σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.4.1 των εγγράφων του Διαγωνισμού, η ισχύς των προσφορών ήταν για περίοδο 12 μηνών. Ωστόσο, η Αναθέτουσα Αρχή είχε δυνάμει της παραγράφου 6.3 τη δυνατότητα να ζητήσει την παράταση της περιόδου αυτής. Η εισήγηση των Αιτητών ήταν ότι η περίοδος ισχύος των προσφορών έχει ξεπεράσει τους δώδεκα μήνες κατά παράβαση του Κανονισμού 36(1) της ΚΔΠ 201/2007. Ο Κανονισμός 36(1) αναφέρει τα ακόλουθα:

«Οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για την περίοδο που καθορίζεται στα έγγραφα του Διαγωνισμού και ειδικότερα (α) για τις χαρακτηριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ως συνήθεις συμβάσεις, η περίοδος ισχύος των προσφορών δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 6 μήνες και (β) για τις χαρακτηριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ως πολύπλοκες συμβάσεις, η περίοδος ισχύος των προσφορών δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 12 μήνες.»

Η δεύτερη παράγραφος του ίδιου Κανονισμού όμως αναφέρει τα ακόλουθα:

«Το Υπουργικό Συμβούλιο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής δύναται να καθορίσει περίοδο μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη στην παράγραφο (1).»

Επομένως, ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι η ισχύς των προσφορών σε καμία περίπτωση μπορεί να υπερβαίνει τους 12 μήνες, δεν ευσταθεί. Παρατηρούμε ότι από το περιεχόμενο των διοικητικών φακέλων προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή συμμορφώθηκε πλήρως προς τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού καθ' ότι τη 17.8.09 το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν αιτήματος της ενέκρινε νέα παράταση της ισχύος των προσφορών μέχρι την 1.11.09. Επομένως, απορρίπτεται και αυτός ο λόγος ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης.

Με βάση όλα τα πιο πάνω απορρίπτουμε τη θέση των Αιτητών ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε για έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης πάσχει και προχωρούμε να εξετάσουμε την ουσία της παρούσας ιεραρχικής προσφυγής.

Κρίνουμε σκόπιμο να εξετάσουμε πρώτα τους λόγους αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών καθ' ότι μόνο αν διαφανεί ότι η απόφαση αποκλεισμού τους ήταν λανθασμένη θα προχωρήσουμε στους λόγους ακύρωσης που αφορούν στην προσφορά της επιτυχούσας. Σε αντίθετη περίπτωση σύμφωνα με πάγια νομολογία οι Αιτητές δεν έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλουν την εγκυρότητα της προσφοράς της επιτυχούσας καθ' ότι οι ίδιοι έχουν τεθεί εκτός προδιαγραφών (*Δημοκρατία ν. Κωνσταντινίδου κ.ά. (2002) 3 Α.Α.Δ. 220*).

Ο πρώτος λόγος αποκλεισμού των Αιτητών ήταν το εύρημα της Επιτροπής Αξιολόγησης ότι η εταιρεία Multipolaris Ltd η οποία ηγείται της κοινοπραξίας τους δεν είναι ούτε ο προμηθευτής του διαβατηρίου (e-passport) ούτε ο προμηθευτής του λογισμικού του συστήματος. Αυτό, σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή συνιστά παραβίαση των όρων 3.1.1, 8.1.3 και 8.2.2 των εγγράφων του Διαγωνισμού και επομένως απόκλιση από ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού.

Όπως δηλώνεται στην προσφορά των Αιτητών, προμηθευτής του διαβατηρίου είναι η εταιρεία Cetus και προμηθευτές του λογισμικού είναι οι εταιρείες Cetus και Multipolaris Ltd. Ωστόσο, οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι το μέρος του λογισμικού που προμηθεύει η

εταιρεία Cetus έχει αμελητέο μέγεθος σε σύγκριση με το σύνολο του λογισμικού που προσφέρεται και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδης απόκλιση. Η επιτροπή αξιολόγησης κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο των προσφορών εντόπισε την ενδεχόμενη απόκλιση της προσφοράς των Αιτητών όμως επιφυλάχθηκε να μελετήσει τη συνεισφορά των δύο εταιρειών κατά την τεχνική αξιολόγηση και να αποφασίσει αν πράγματι υπάρχει παραβίαση εκ μέρους των Αιτητών. Εντούτοις, κατέστησε σαφές ότι ο όρος αυτός αποτελεί κριτήριο επιλογής και ως εκ τούτου τυχόν απόκλιση από αυτόν θα είναι μοιραία για την προσφορά των Αιτητών.

Κατά την τεχνική αξιολόγηση, η επιτροπή επιβεβαίωσε την πιο πάνω επιφύλαξη της αναφέροντας ότι η εταιρεία Multipolaris Ltd η οποία ηγείται της κοινοπραξίας δεν προμηθεύει το λογισμικό εξ' ολοκλήρου, γεγονός που συνιστά απόκλιση από κριτήριο ποιοτικής επιλογής και συνεπώς ουσιώδη απόκλιση. Υποστήριξε ότι τυχόν αποδοχή απόκλισης από κριτήριο επιλογής θα καταστρατηγούσε την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Ο όρος 3.1.1 είναι σαφής: *«Σε περίπτωση που η προσφορά υποβάλλεται από κοινοπραξία προσώπων, το όνομα του προσώπου που ηγείται της κοινοπραξίας πρέπει να αναφέρεται πρώτο και πρέπει να είναι είτε ο προμηθευτής του διαβατηρίου (e-passport) είτε ο προμηθευτής του λογισμικού "του συστήματος" όπως περιγράφεται στην παρ. 4 του Τόμου Δ»*. Αναφέρει λοιπόν ξεκάθαρα ότι ο ηγέτης της κοινοπραξίας θα πρέπει είτε να προμηθεύει το διαβατήριο είτε το λογισμικό του συστήματος. Παραπέμπει μάλιστα στο μέρος των εγγράφων του Διαγωνισμού όπου περιγράφεται το εν λόγω «σύστημα» για να καθορίσει σαφώς την απαίτηση αυτή.

Παρατηρούμε ότι η επιτροπή αξιολόγησης παρά το ότι διαπίστωσε ενδεχόμενη παραβίαση του όρου, προχώρησε σε περαιτέρω έρευνα για να επιβεβαιώσει την αρχική της διαπίστωση. Κρίνουμε ότι η ενέργεια αυτή της Αναθέτουσας Αρχής είναι ενδεικτική της καλής πίστης που επέδειξε αλλά και της δέουσας έρευνας την οποία διενήργησε. Υπενθυμίζουμε ότι με βάση πάγια νομολογία αυτό που καλούμαστε να κρίνουμε δεν είναι την ορθότητα της απόφασης αλλά τη νομιμότητα της. Ο ισχυρισμός των Αιτητών είναι ότι πράγματι η Multipolaris Ltd δεν προμηθεύει το σύνολο του λογισμικού του συστήματος όπως αυτό καθορίζεται στα έγγραφα του διαγωνισμού αλλά ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτού σε βαθμό που το εναπομείναν μέρος του λογισμικού είναι αμελητέο. Έχοντας υπόψη τη νομολογιακή αρχή ότι κατά τον αναθεωρητικό έλεγχο δε

μπορούν να εξεταστούν θέματα τεχνικής φύσης κρίνουμε ότι δε μπορούμε να αποδεχθούμε τον ισχυρισμό αυτό των Αιτητών γιατί αυτό θα ισοδυναμούσε με υποκατάσταση της κρίσης της Διοίκησης.

Παρατηρούμε μάλιστα ότι ενώ οι Αιτητές κλήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή να δώσουν διευκρινίσεις αναφορικά με την έκταση της συμβολής της εταιρείας Cetus στην προμήθεια του λογισμικού, αυτοί παρέλειψαν να το πράξουν. Ως εκ τούτου, απορρίπτουμε το πιο πάνω επιχείρημα των Αιτητών και κρίνουμε ότι η προσφορά τους παραβίαζε τον όρο 3.1.1 του υπό κρίση Διαγωνισμού. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο όρος αυτός αποτελεί ποιοτικό κριτήριο επιλογής προσφοροδότη, δηλαδή κριτήριο με το οποίο κρίνεται η καταλληλότητα του να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των όρων του διαγωνισμού. Θα πρέπει να τονιστεί με τα κριτήρια επιλογής εξετάζεται η καταλληλότητα του προσφοροδότη και όχι της προσφοράς που υπέβαλε.

Επομένως, η απόκλιση από τέτοιο όρο οδηγεί υποχρεωτικά στον αποκλεισμό του. Η θέση μας αυτή υποστηρίζεται και από την απόφαση στην *υπόθεση αρ. 986/2007 PODIUM ENGINEERING LTD ν. Α.Α.Π κ.α., ημερομηνίας 21.4.08* στην οποία αναφέρθηκαν τα ακόλουθα: «*Η οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του προσφοροδότη αποτελεί ποιοτικό κριτήριο επιλογής του, απόκλιση από το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης.*»

Παρά το πιο πάνω εύρημα μας, για σκοπούς πληρότητας της απόφασής μας θα προχωρήσουμε να εξετάσουμε και το δεύτερο λόγο αποκλεισμού των Αιτητών. Σύμφωνα με αυτόν, η προσφορά των Αιτητών παραβίαζε τον όρο 3.1.2 του Διαγωνισμού καθ' ότι τα έγγραφα που υποβλήθηκαν δεν αποδείκνυαν την απαίτηση του εν λόγω όρου, ότι δηλαδή η Cetus είναι εταιρεία εκτύπωσης εντύπων υψίστης ασφαλείας. Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, οι Αιτητές υπέβαλαν ως αποδεικτικά στοιχεία επιστολές από το Υπουργείο Εσωτερικών της Σλοβενίας και τη Mastercard. Η επιτροπή αξιολόγησης εξέτασε τα εν λόγω στοιχεία και επιπρόσθετα διενήργησε έρευνα στην επίσημη ιστοσελίδα της εταιρείας χωρίς όμως να ικανοποιηθεί για τη συμμόρφωση των Αιτητών με τον όρο 3.1.2 καθ' ότι, αφενός για την πιστοποίηση εξυπακούεται ο έλεγχος από εξειδικευμένο οργανισμό και σύμφωνα με διεθνή πρότυπα και αφετέρου, τα στοιχεία που υποβλήθηκαν αφορούσαν στην ασφάλεια κτηρίων και όχι την εκτύπωση

εντύπων υψίστης ασφαλείας που ήταν το ζητούμενο. Οι Αιτητές κλήθηκαν και πάλι να δώσουν στοιχεία που να ικανοποιούν την απαίτηση αυτή αλλά το μόνο που έπραξαν ήταν να παραπέμψουν στα ήδη υποβληθέντα στοιχεία.

Η θέση των Αιτητών είναι ότι η Αναθέτουσα Αρχή παρά το ότι είχε τη δυνατότητα να το πράξει εντούτοις δεν παρέπεμψε σε συγκεκριμένο οργανισμό ή διεθνή πρότυπα σύμφωνα με τα οποία θα έπρεπε να ληφθεί η ζητούμενη πιστοποίηση. Από την άλλη η Αναθέτουσα Αρχή διευκρίνισε ότι η προσφορά των Αιτητών δεν απορρίφθηκε επειδή παρέλειψε να υποβάλει συγκεκριμένο πιστοποιητικό αλλά επειδή τα στοιχεία που υπέβαλε δεν αποδείκνυαν το ζητούμενο. Επιπρόσθετα, με τη δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων κατά την τεχνική αξιολόγηση, οι Αιτητές μπορούσαν, αν πράγματι το Υπουργείο Εσωτερικών της Σλοβενίας εξειδικευόταν σε αυτού του είδους την πιστοποίηση, να δώσουν στοιχεία που να το επιβεβαιώνουν.

Έχοντας υπόψη τις αρχές που έχουν ήδη αναφερθεί και διέπουν τον έλεγχο που ασκεί η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, θεωρούμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε καλόπιστα και με σκοπό την πληρέστερη τεχνική αξιολόγηση των προσφορών. Ο όρος 3.1.2 είναι επίσης κριτήριο επιλογής και ως εκ τούτου ισχύουν όλα όσα έχουν ήδη αναφερθεί. Η απαίτηση να είναι η Cetus εταιρεία εκτύπωσης εντύπων υψίστης ασφαλείας ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή των Αιτητών στο Διαγωνισμό και ως εκ τούτου η παράλειψη να αποδείξουν τη συμμόρφωση τους με αυτήν τους καθιστά εκτός των προδιαγραφών που έχουν τεθεί.

Ως εκ τούτου κρίνουμε ότι δεν συντρέχουν λόγοι να επεκταθούμε στους υπόλοιπους λόγους ακύρωσης που προέβαλαν οι Αιτητές καθ' όσον έχουμε ήδη καταλήξει σε εύρημα ότι η προσφορά τους παραβίαζε ουσιώδεις όρους του υπό εξέταση διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, δεν έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλουν την εγκυρότητα της προσφοράς της επιτυχούσας.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα ιεραρχική προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.